

звертали увагу на жанр «мюзиклу», намагались з'ясувати його провідні риси, то хореографічна складова, на жаль, майже повністю залишилась поза їхньою увагою. А вона у таких виставах є дуже важливою, адже створює динаміку всього дійства. Вважаємо, що цей аспект потребує ґрунтовнішого вивчення й узагальнення.

Український мюзикл як театральний жанр активно досліджували його автори-засновники (І. Поклад, І. Рибчинський, О. Злотник та ін.), а також теоретики-мистецтвознавці, які звертали увагу на історію виникнення (Е. Кампус, С. Манько), жанрові особливості (А. Бахтин, М. Боброва, І. Зайцева, Т. Полянський та ін.).

Отже, попри те що окремим аспектам жанру мюзиклу присвячені праці науковців у галузі мистецтвознавства, загалом феномен цього явища досліджений недостатньою мірою. Сьогодні перед нами постає потреба більш глибокого вивчення мюзиклу як культурно-мистецького явища, що визначається сучасними тенденціями розвитку соціуму та їхнього духовного, морального та емоціонального впливу на індивіда у формуванні його театральних і музичних смаків. Саме це зумовлює необхідність проведення нових досліджень, постановки актуальних проблем та пошуку нових теоретичних ракурсів аналізу.

О. М. Курдунова

ВИДИ ТРАВМ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ ТАНЦІВНИКІВ. ПРИЧИНИ ЇХ ВИНИКНЕННЯ ТА ЗАСОБИ УПЕРЕДЖЕННЯ

Танцювальне мистецтво на сучасному етапі розвитку демонструє прагнення танцівників досягати найвищого рівня виконавської технічної майстерності. Таке явище характерне не лише для професійного сценічного мистецтва, а й для аматорського. Високі технічні показники в танцювальному мистецтві звичайно потребують від виконавців багаторазового повторення, інтенсивного фізичного та емоційного навантаження. І не дивно, що при такому ритмі роботи можуть виникати травми опорно-рухового апарату, які заважають продовжувати заняття у звичному режимі і можуть навіть стати перешкодою у подальшому танцювальному розвитку. Тому питання упередження травматизму завжди буде актуальним, попри те, що ця тема достатньо широко освітлена в науковій та науково-практичній літературі.

Особливо важлива ця тема зараз, коли танцювальне мистецтво майже в усіх сферах поступово переходить на комерційну основу. І тому в аматорських танцювальних колективах академічного типу (тобто в колективах, які намагаються досягти майже професійного рівня виконавської майстерності, і тому обов'язково потребують дуже ретельного відбору учасників колективу) не завжди відбувається правильний прийом дітей у колектив. А також у колективах будь-якого типу керівники намагаються ускладнити танцювальні постановки спортивними модними елементами, хоча діти не мають для цього необхідної підготовки.

Тому визначення причин виникнення травм під час хореографічних занять та виступів набуває першочергової необхідності для танцівників, балетмейстерів і керівників хореографічних колективів.

Травма — пошкодження, під яким розуміють порушення анатомічної цілісності чи фізіологічних функцій органів і тканин тіла людини, що виникає в результаті зовнішнього впливу.

У хореографічній та спортивній діяльності терміном «травма» називають стан, при якому танцівник чи спортсмен втрачає можливість займатися танцювальним мистецтвом або спортом повноцінно, як і до отримання фізичного пошкодження.

Якщо в медицині травмою вважається будь-яке, навіть найменше порушення цілісності і функцій тканин організму в результаті зовнішнього впливу, то в спорті і танцювальному мистецтві незначна подряпина і тому подібне не вважається травмою, тому що не заважає тренуватися та танцювати.

Існує розуміння спортивної або танцювальної травми як стану, при якому танцівник (спортсмен) змушений тимчасово відмовитися від занять. При цьому травми поділяються за ступенем складності на легкі, середні та важкі.

Також можна розділити танцювальні травми на види за їх характером: первинні, повторні, хронічні, викликані постійним перевантаженням.

Усі причини виникнення травм у танцювальній практиці можна розподілити на зовнішні та внутрішні.

Ризик отримання танцювальної травми підвищується внаслідок помилкової поведінки керівника хореографічного колективу, коли викладачі, балетмейстери дають рекомендації не звертати уваги на «несерйозні» травми, продовжувати заняття, виступи, тренування і змагання навіть за наявності травм; за наявності больового синдрому, використовувати знеболюючі як стандартний метод, прагнути до перемоги, попри що.

Серед найбільш розповсюджених травм у танцювальному мистецтві — креспатура, або синдром відстроченого м'язового болю; м'язове перенапруження; забої м'яких тканин; забої суглобів; пошкодження синовіальної оболонки суглобової сумки; гемартроз; м'язова судома; розтягнення м'язів, сухожиль, зв'язок, вивих, перелом кісток, зокрема стресовий перелом.

Для запобігання появі травм у хореографічному мистецтві необхідно дотримувати вимог техніки безпеки, враховувати особливості психологічного та емоційного стану танцівників. Своєчасна і грамотна підготовка зовнішніх умов для занять та виступів (обладнання танцювальної зали та сцени, репетиційна форма, костюми, взуття, зачіска тощо), методично грамотна побудована робота викладача, обов'язкове виконання розігріву перед початком репетиції, проведення вправ для розслаблення та розтягнення м'язів після навантаження, дотримування чіткого режиму занять та відпочинку, правильний режим харчування, врівноважений психологічний стан — це обов'язкові умови для збереження працездатності опорно-рухового апарату танцівника і засоби запобігання появі травм.